

Förordningsändringar avseende linjekonferenser, cabotage och trampsjöfart

Näringsdepartementet

2006-02-03

Dokumentbeteckning

KOM (2005) 651 slutlig

Förslag till rådets förordning om upphävande av förordning (EEG) nr 4056/86 om detaljerade regler för tillämpning av artiklarna 85 och 86 i fördraget på sjöfarten, och om utvidgning av tillämpningsområdet för förordning (EG) nr 1/2003 till att även omfatta cabotage och trampsjöfart

Sammanfattning

Den 14 december 2005 presenterade kommissionen ett förslag om att anta en rådsförordning om att upphäva förordning (EEG) nr 4056/86 samt att ändra förordning (EG) nr 1/2003 så att den också inkluderar cabotage och internationell trampsjöfart.

Enligt Sveriges mening strider gruppundantaget för linjekonferenser i förordning (EEG) nr 4056/86 mot artikel 81 i fördraget. Villkoren för undantag kan inte längre anses uppfyllda. Det finns därför ingen möjlighet att ha kvar gruppundantaget i förordning (EEG) nr 4056/86. Sverige stödjer kommissionens förslag om att upphäva förordning (EEG) nr 4056/86.

Det är viktigt att tillämpningen av konkurrensreglerna blir lika i alla länder. Om inte länderna tillämpar reglerna på samma sätt finns risk för att konkurrensen snedvrids mellan olika länders flottor. Därför anser Sverige, i enlighet med kommissionens förslag, att cabotage och trampsjöfarten skall omfattas av förordning (EG) nr 1/2003.

1.1 Innehåll

Förordning (EEG) nr 4056/86 ger bl.a. kommissionen möjlighet att tillämpa konkurrensartiklarna 81 och 82 (tidigare 85 och 86) EG direkt på sjötransporter. Denna del av förordningen blev obsolet den 1 maj 2004 då sjötransporter automatiskt inkluderades i området för det generella konkurrensregelverket från och med ikraftträdandet av förordning (EG) nr 1/2003. Förordning (EEG) nr 4056/86 innehåller även ett gruppundantag från artikel 81 (1) EG för avtal mellan rederier om tidtabellsbundna sjötransporter (det s.k. gruppundantaget för linjekonferenser). Undantaget syftar till samordning av tidtabeller, datum för avgångar och anlöp, fastställande av frekvens för avgångar eller anlöp, samordning eller fördelning av avgångar eller anlöp mellan konferensernas medlemmar, reglering av lastkapacitet som varje medlem erbjuder och fördelning av last eller intäkt mellan medlemmarna. Villkoret för att undantaget skall gälla är att avtalen inte skadar hamnar, transportbrukare eller rederier på så sätt att olika villkor används beroende på ursprungsland, destinationsland eller lossningshamn.

Ändrade marknadsvillkor som inneburit att tonvikt lagts på turtäthet, snabbhet och globala nätverk av rutter samt att konsortier och allianser blivit mer populära, har föranlett en översyn av förordning (EEG) nr 4056/86.

Syftet med kommissionens förslag är att upphäva förordning (EEG) nr 4056/86 i dess helhet vilket innebär att gruppundantaget för linjekonferenser inom sjöfarten (artiklarna 3-8, 13 och 26) försvinner. Vissa överflödiga bestämmelser (artiklarna 2 och 9) upphävs samtidigt i enlighet med EU:s övergripande policy att minska och förenkla lagstiftningen inom unionen. Slutligen ändras rådsförordning (EG) nr 1/2003 så att cabotage och trampsjöfarten hamnar inom ramen för den generella konkurrenslagstiftningens tillämpningsregler.

1.2 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

EG:s konkurrensregler i artiklarna 81 och 82 i EG är direkt tillämpliga i Sverige när förfarandet kan påverka handeln mellan medlemsstater. Eftersom det nuvarande gruppundantaget inte längre kan anses uppfylla kriterierna för undantag i artikel 81 (3) kommer ett upphävande att främja konkurrensen på området för tidtabellsbundna sjötransporter.

1.3 Budgetära konsekvenser

-

2.1 Svensk ståndpunkt

Enligt Sveriges mening strider gruppundantaget för linjekonferenser i förordning (EEG) nr 4056/86 mot artikel 81 EG. Villkoren för undantag kan inte längre anses uppfyllda. Det finns därför ingen möjlighet att ha kvar gruppundantaget i förordning (EEG) nr 4056/86. Sverige stödjer kommissionens förslag om att upphäva förordning (EEG) nr 4056/86.

Det är viktigt att tillämpningen av konkurrensreglerna blir lika i alla länder. Om inte länderna tillämpar reglerna på samma sätt finns risk för att konkurrensen snedvrids mellan olika länders flottor. Därför anser Sverige, i enlighet med kommissionens förslag, att cabotage och trampsjöfarten skall omfattas av förordning (EG) nr 1/2003.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Många medlemsstater hade vid det första rådsarbetsgruppsmötet ännu inga kända positioner i frågan men den frågeställning som ägnades störst uppmärksamhet vid mötet var den valda rättsliga grunden och huruvida, den s.k. transportartikeln, artikel 80(2), innebärande medbeslutande för Europaparlamentet, även skulle inkluderas som rättslig grund. Rådets rättstjänst avser återkomma till denna fråga vid nästa möte då saken är komplex. Kommissionen har dock kommit till slutsatsen att artikel 83 är tillfyllest.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Kommissionens ståndpunkt innebär att en rådsförordning bör antas om att upphäva förordning (EEG) nr 4056/86 samt att ändra förordning (EG) nr 1/2003 så att den också inkluderar cabotage och internationell trampsjöfart. Kommissionen arbetar med riktlinjer för tramp- och linjesjöfarten som man har för avsikt att publicera i slutet av 2007. Vidare anser kommissionen att den rättsliga grunden för beslut om kommissionens förslag är artikel 83 EG.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Konkurrensverket har berett frågan i samband med kommissionens behandling av sitt förslag med Svenskt Näringsliv och Sveriges redareförening. De har i processen ställt sig positiva till kommissionens förslag om att upphäva förordning (EEG) nr 4056/86 och därigenom gruppundantaget för linjekonferenser samt att låta cabotage och trampsjöfarten omfattas av förordning (EG) nr 1/2003.

3 Övrigt

3.1 Fortsatt behandling av ärendet

Första behandling i rådsarbetsgruppen för konkurrensrätt genomfördes den 23 januari 2006. Nästa möte äger rum i slutet av februari månad. Målsättningen är att förordningen skall kunna antas under våren 2006.

3.2 Rättslig grund och beslutsförfarande

Den rättsliga grunden för kommissionens förslag är artikel 83 EG enligt kommissionen. Kommissionens förslag skall efter behandling i rådsarbetsgruppen läggas fram till EU:s ministerråd för att antas genom kvalificerad majoritet efter att ha hört Europaparlamentet.

3.3 Fackuttryck/termer

-